

FarmDemo

**TERVEZÉSI ÚTMUTATÓ
VIRTUÁLIS ÉS HIBRID
GAZDASÁGOKRÓL
SZÓLÓ BEMUTATÓKHOZ**

Készítette: Ellen Bulten, Delphine Neumeister és Laure Triste

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés

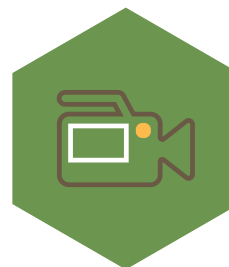
- 4 -

1 A célkitűzés meghatározása

- 5 -

2 Technikai felépítés

- 9 -

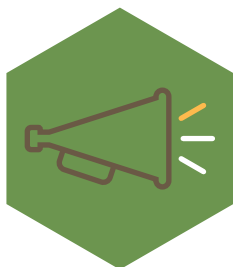
3 Tartalomfejlesztés

- 13 -

4

**Virtuális bemutató esemény
népszerűsítése**

- 20 -

5

**Virtuális bemutató
esemény rendezése**

- 22 -

6

**Virtuális bemutató
események értékelése és
utánkövetése**

- 25 -

7

**Melléklet:
Virtuális bemutató
események alkotóelemei**

- 28 -

Bevezetés

A koronavírus-válság ideje alatt szükségessé váltak a virtuális bemutatók, hiszen számos országban nem volt megengedett a fizikai találkozók megtartása. Ezen időszak során azonban a virtuális bemutatók szervezésével kapcsolatosan összegyűjtött szerteágazó szakmai ismeret bizonyította, hogy még az egészségügyi korlátozásoktól mentes időszakokban is jelentős potenciál rejlik a virtuális bemutatókban, mint a gazdák elérésének és a gazdák közötti tudásmegosztás ösztönzésének az eszközeiben.

A virtuális bemutató események az online térben zajlanak fizikai interakció nélkül. A gyarapodó technikai szaktudással együtt azonban a bemutató események hibrid változatai egyre inkább előtérbe kerülnek. A hibrid bemutató eseményeken a bemutató egyes részei a valóságban, míg más részei az online térben történnek. Az 1. táblázatban olvashatók a gazdaságokban tartott, a virtuális térben rendezett, valamint a hibrid bemutató események meghatározása.

Általánosságban véve a bemutató események a működő gazdaságon belül vagy a helyi környezetben bevezetett innovációk bemutatására és megismertetésére szolgálnak. Ezeknek az alapja a gazdák, illetve a gazdák és az innovációs szereplők (pl. tanácsadók, kutatók, ötletgaz-

dák) közötti tudásmegosztás. A FarmDemo filozófiájával összhangban olyan virtuális bemutató eseményeket teszünk lehetővé, amelyek ösztönzik a szakértői tudáscserét a gazdák között és a gazdák ígényeire vannak szabva. Éppen emiatt a virtuális bemutató eseményeket előre meghatározott időben és előre meghatározott (virtuális) térben kell megtartani úgy, hogy azok középpontjában az egymástól való tanulás álljon és elsődleges szempont legyen a gazdák részvétele.

A tervezési útmutató a leglényegesebb elemekről ad áttekintést, amelyeket a virtuális bemutató események előkészítése, megtartása és értékelése során szem előtt kell tartani. Az útmutató 6 lépésből álló folyamatot javasol a virtuális bemutató események megtervezéséhez, amely egy világos célkitűzéssel indul, valamint értékeléssel és utánkövető tevékenységekkel zárul. A folyamat során az útmutató konkrét tippeket, trükköket és gyakorlatból vett ötleteket ad, a virtuális esemény tervezését támogató lehetőségek áttekintése mellett. A FarmDemo Training Kit képzési eszköztárban (trainingkit.farmdemo.eu), valamint a FarmDemo YouTube csatornáján (www.youtube.com/c/farmdemo) még több eszközt, információt és gyakorlati inspirációt találhat.

1. táblázat: A gazdaságokban tartott, a virtuális térben rendezett, valamint a hibrid bemutató események meghatározása

A bemutató környezete	Fogalom meghatározás
Gazdaságban tartott bemutató esemény	A résztvevők és a szervezők személyesen találkoznak egy fizikai helyszínen. A bemutató esemény egy gazdaságban, melegházban, kísérleti állomáson, vagy ezekhez hasonló helyszínen zajlik.
Virtuális bemutató esemény	Az esemény online zajlik, ahol a résztvevők és a szervezők a virtuális térben találkoznak egymással egy online felületen.
Hibrid bemutató esemény	Az esemény egyes részei online, míg más részei személyesen zajlanak. Egyes résztvevők és szervezők online felületen találkoznak egymással, míg mások személyesen (is).

1

A célkitűzés meghatározása

Amikor egy virtuális bemutató esemény szervezésébe vág meg kell határozni egy célkitűzést, amely lehetővé teszi, hogy a bemutató esemény felépítésével és tartalmával kapcsolatosan a megfelelő döntéseket hozza meg. A bemutató esemény célkitűzéseinek meghatározásakor egyértelmű válaszokat kell megfogalmaznia az alábbi 3 kérdésre:

1. Miért szeretné megszervezni a bemutató eseményt?

Mit szeretne elérni? Tájékoztató, képzés, tanácsadás, megbeszélés vagy másokkal való együttműködés a cél? Vajon a virtuális bemutató megfelelő környezete ennek a célnak az eléréséhez?

2. Kinek szól?

A célzott résztvevői csoport mélyreható ismerete és annak mérete segít meghatározni, hogy miként építse fel a virtuális bemutatót. Vegye figyelembe a következőket: nyelv, helyi törvények, iparág, tapasztalatok az adott témában, számítógépes ismeretek, hardveres és szoftveres kapacitás, hálózati sávszélesség. A célcsoport tekintetében fontos szem előtt tartani, hogy a virtuális (vagy hibrid) bemutatók leginkább a fiatalabb korosztály megszólítására, a nagyobb kiterjedésű földrajzi területek lefedésére (ideértve a nemzetközi eseményeket), valamint az elfoglalt és távol élő emberek elérésére alkalmasak.

„A virtuális bemutató események leginkább a fiatalabb korosztály megszólítására, a nagyobb kiterjedésű földrajzi területek lefedésére, valamint a távol élő emberek elérésére alkalmasak.”

3. Mit szeretne bemutatni?

Határozza meg a témakört és azt, hogy pontosan mit szeretne bemutatni. Ennek részletes leírásához végezhet feladatelemzést. A feladatelemzés azonosítja azokat a munkafeladatokat, amelyeket a résztvevőknek el kell sajátítaniuk vagy fejleszteniük kell, valamint a résztvevők azon ismereteit és készségeit, amelyek a feladatok helyes elvégzése érdekében fejlesztést vagy megerősítést igényelnek (FAO, 2011).

Miután ezt a három kérdést megválaszolta, átgondolhatja, hogy a körülmények tükrében melyik lenne az ideális bemutató környezet (gazdaságban tartott, virtuális, hibrid) az adott eseményhez (2. táblázat).

2. táblázat Az adott körülményekhez ideális bemutató környezet

GAZDASÁGBAN TARTOTT BEMUTATÓ	VIRTUÁLIS BEMUTATÓ	HIBRID BEMUTATÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Az érzékszervi tapasztalás kulcsfontosságú a bemutató sikeréhez • A cél a résztvevők közötti tudásmegosztás elősegítése és a csapatdinamika növelése • Az egyik fő cél a kapcsolatépítés elősegítése 	<ul style="list-style-type: none"> • A célcsoport nagy és sokféle • A célcsoport nagy földrajzi területet ölel fel • A célcsoportot fiatal gazdák alkotják • Külföldi előadók is szerepelnek a meghívottak között (akik más nyelven beszélnek) • Az utazási és helyszínnel kapcsolatos költségek csökkentése • Egészségügyi korlátozások esetén 	<ul style="list-style-type: none"> • A virtuális bemutatóhoz hasonló • Amennyiben a gazdaságban nincs lehetőség a bemutató megtartására, de a virtuális bemutatókhoz képest szeretné növelni az interakciót és lehetővé tenni a résztvevők számára, hogy némi érzékszervi tapasztalásban is részesüljenek

3. táblázat Hogyan szabhatja testre a virtuális bemutatóját a kitűzött célok eléréséhez¹

Célkitűzés	A résztvevő szerepe a bemutató által elért eredményekben	Résztvevők száma	Az interakció helyes gyakorlatai a bemutató során
A résztvevők széles körben történő tájékoztatása és képzése szabályzatokról, döntésekről, problémákról, innovatív gazdálkodási gyakorlatokról, termékekről, eszközökről vagy szolgáltatásokról	A kommunikáció és döntéshozás elsősorban egyirányú, a bemutató szervezőjétől a résztvevők felé	5 – több 100	<ul style="list-style-type: none"> • osszon meg dokumentumokat, prezentációkat vagy (valós idejű) videókat az adott témával kapcsolatosan • alkalmazzon chat funkciót és szavazásokat a résztvevők bevonására és kérdésfeltevésre (a résztvevők saját megértése érdekében) • készítsen videókat (a résztvevők sávszélességének figyelembe vételével) vagy dokumentumokat, amelyeket a résztvevők az esemény után elérhetnek
Konzultáció a kiválasztott résztvevőkkel egy adott módosításról, határozatról, problémáról, szabályozásról, innovatív gazdálkodási gyakorlatról, termékekről, eszközről vagy szolgáltatásról	A bemutató szervezője megkérdezi a résztvevők véleményét, majd eldönti, hogy a végső döntés meghozásakor figyelembe veszi-e azt, és ha igen, miként	5 – több 100	<ul style="list-style-type: none"> • alkalmazzon chat funkciót és szavazást a résztvevők bevonására • használjon virtuális táblát a fő pontok kiemelésére (hasonló a flipchart táblához) • készítsen élő jegyzeteket, így a résztvevők láthatják, hogy észleli a visszajelzéseiket
Lehetőségek megvitatása egy kiválasztott résztvevői csoporttal egy határozat, (kutatási) fejlesztés, kutatás végrehajtása, szabályzat végrehajtása tekintetében, majd az elhangzottak felhasználása a megközelítések módosítására	A bemutató szervezője a döntések meghozatala során felhasználja a résztvevők meglátásait	5 – 25	<ul style="list-style-type: none"> • a résztvevők bemutatkoznak • a résztvevők webkamerás képe vagy fényképe legyen látható a bemutatkozás során • készítsen élő jegyzetet, amelyeket több személy is ki tud egészíteni • valós időben, közös munkával dolgozzanak egy megosztott dokumentumon • a döntési pontokon alkalmazzon szavazást a beszélgetés továbbviteléhez
Együttműködés a kiválasztott résztvevőkkel nagymértékű ismeretsere mellett, problémák megoldása, határozatok meghozása, ismeretek létrehozása, irányelvek, dokumentumok vagy helyes gyakorlatok kialakítása érdekében, közös munka keretében	Minden résztvevő egyenlő mértékben vesz részt a beszélgetésben (azonos jogosultságokkal) és a végeredményt közös munkával hozzák létre	5 – 12	<ul style="list-style-type: none"> • a résztvevők bemutatkoznak • a résztvevők webkamerás képe vagy fényképe legyen látható a bemutatkozás során • használjon videohívást a résztvevők bevonása és a testbeszéd láthatósága érdekében • valós időben, közös munkával dolgozzanak egy megosztott dokumentumon • a beszélgetést kötetlen társalgással indítsa, majd azokra a pontokra osszpontosítson, amelyek több alkalommal is előtérbe kerülnek • győződjön meg arról, hogy mindenkinek lehetősége van hozzászólni a beszélgetéshez • készítsen élő jegyzeteket, amelyeket egy vagy akár több ember is ki tud egészíteni • a résztvevők videókat és képeket osztanak meg, amelyben megmutatják, hogy miként alkalmazzák az adott gyakorlatot (vegye figyelembe a résztvevők sávszélességét)

¹ Elsősorban a következők alapján:
<https://coast.noaa.gov/data/digitalcoast/pdf/facilitating-virtual-meetings.pdf>

AJÁNLÁS INSTAGRAM-TAKEOVER

John Moriarty
Írország

John Moriarty a NEFERTITI hálózat írországi klaszterének egyik coach szakértője, a Teagasc társaság munkatársa, aki fiatalok számára szervezett Instagram-takeover eseményt (olyan esemény, amikor egy ideig külső felhasználók veszik át a megbízó közösségi oldalát, és ők készítenek tartalmat a megbízó nevében).

„Szerettük volna megszólítani a fiatalokat, hiszen az esemény középpontjában elhagyatott tejtermelő gazdaságok álltak, és arra kerestük a választ, hogy miként járulhatna hozzá a fiatal korosztály a tejjipari ágazat fellendítéséhez. (...) Azt a tanácsot kaptuk, hogy próbáljuk ki a TikTokot, de ott nem voltak követőink. Amikor elkezdtük szervezni az eseményt, a Teagasc Instagram oldalának körülbelül 8000 követője volt, akik között igen sok volt a fiatal.”

Az eseményt közösségimédia-felületeken népszerűsítettük a Teagasc összes csatornáján (Facebook, Twitter, Instagram), valamint a PR csapatunk által készített szóróanyagok segítségével más szervezeteken keresztül.

„A gazdák körülbelül reggel 6 órakor osztották meg az első posztot, majd egész nap képeket és videókat osztottak meg arról, hogy éppen mit csinálnak. Voltak olyan gazdák, akik előre elkészített posztokkal jelentek meg, a bejegyzések 75%-a azonban az adott napon készült.”

Kezdetben az volt a terv, hogy nyitunk egy „Kérdések és válaszok” postafiókot, ahol az emberek kérdezhetnek a gazdáktól. Az egyik gazda azonban olyan sok kérdést kapott, hogy élő közvetítést indított a kérdések megválaszolására.

„Ennél a közvetítésnél a mai napig nő a megtekintések száma.” Mivel az Instagramon minden kiemelt tartalomként (Instagram Highlight) kerül elmentésre, bárki bármikor visszanezézheti azokat.”

Az Instagram-takeover során a gazdák a saját mobiltelefonjukat használták. Egy gazda esetében volt szükség arra, hogy John és kollégái segítsenek az Instagram-fiók létrehozásában és a funkciók használatában, de nála sem merültek fel további problémák az esemény ideje alatt.

„Az esemény költségvetése alacsony volt: szerencsénk volt, mert a PR csapatunk mindenben segített.” A gazdák örömmel és nagy lelkesedéssel vettek részt az eseményen. A hozzájárulás fejében minden gazda 100 EUR értékű utalványt kapott, amit Írországban szinte minden üzletben elfogadnak.”

JOHN TUTI TIPPJEI

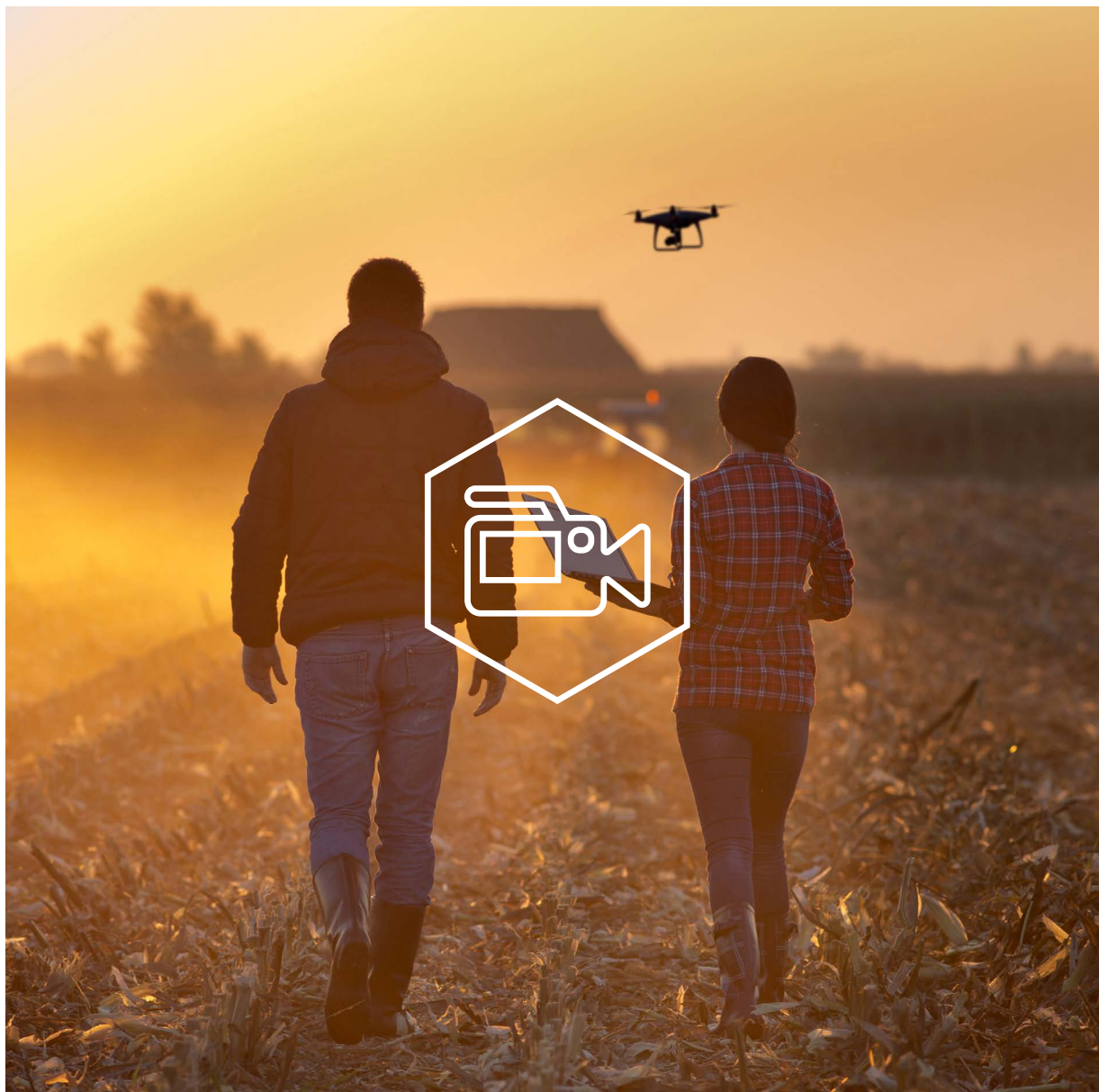
Ahhoz, hogy a legalkalmasabb felületet és fiókot válassza ki a takeover eseményhez, **ismernie kell a közönséget**.

Hozzon létre egy **WhatsApp csoportot** a bemutatót szervező csapat számára, hogy gyakorolhassák a videó- és fotókészítést, továbbá az esemény előtt adjon visszajelzést ezekkel kapcsolatban.

Győződjön meg arról, hogy **meghatározta a szabályokat** a hivatalos közösségimédia-fiókot átvevő személyek részére.

Olyan gazdát válasszon ki, aki **lelkes, elkötelezett és rutinosan használja** a közösségi média felületeit.

2 Technikai háttér

LEGYEN TISZTÁBAN A KORLÁTOKKAL

Egy virtuális bemutató esemény összeállítására számos lehetőség létezik, fontos azonban először számba venni a korlátokat a célcsoport, a technológia és a szervezés tekintetében.

A virtuális környezet a gazdaságban tartott bemutató eseményekhez képest új kihívásokat és korlátokat jelent. Ezek a korlátok főként 1) technikai problémákhoz, illetve 2) az interakció és az információcsere megvalósításához kapcsolódnak. A 4. táblázat összefoglalja a virtuális bemutató környezet korlátait, valamint gyakorlati tippeket ad azok leküzdéséhez.

„Kiemelten fontos, hogy a virtuális bemutató eseményt előzetesen gondosan teszteljék és kipróbálják.”

Ellenőrzőlista az esemény korlátainak feltérképezéséhez

Célcsoport

- ✓ Résztevők száma (pl. kis vagy nagy csoport)
- ✓ A résztvevők típusa (pl. fiatalok, távol élők stb.)
- ✓ Jártasak-e a közvetítő csatornák és felületek használatában
- ✓ Mikor érhető el a résztvevők
- ✓ A résztvevők számítógépes ismeretei

Technológia

- ✓ Hardveres és szoftveres kapacitás
- ✓ A hálózat sávszélessége
- ✓ A felülethez és eszközökhöz tartozó licenck

Szervezés

- ✓ Rendelkezésre álló költségkeret
- ✓ Rendelkezésre álló idő

4. táblázat: Gyakorlati tippek a virtuális bemutató korlátainak leküzdéséhez

A VIRTUÁLIS BEMUTATÓK KORLÁTAINAK TÍPUSAI	GYAKORLATI TIPPEK
<p>Technikai nehézségek</p> <p>Főként a gyenge internetkapcsolatból vagy alacsony sávszélességből adódóan a videók vagy az interakciót célzó eszközök használatának lehetősége korlátozott.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Előzetesen tesztelje és próbálja ki a teljes bemutató eseményt különböző eszközök és böngészők használatával • Ellenőrizze a felület kapacitását, valamint, hogy szükség van-e licenck beszerzésére • Tartsa szem előtt a sávszélességet és ahol szükséges, ennek megfelelően méretezze át a fájlokat (videók esetében is) • Állítson fel egy technikai csapatot, akik a bemutató esemény előtt és közben segíteni tudnak • Ha beltérben zajlik az esemény, ethernet-kábel segítségével csatlakoztassa a számítógépet az internetre
<p>Interakciót és a résztvevők közti kommunikációt érintő nehézségek</p> <p>Főként a kötetlen interakció hiánya miatt, valamint abból adódóan, hogy egyszerre csak egy ember beszélhet, az emberek vonakodnak tőle, hogy virtuális környezetben megszólaljanak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A bemutatót hangulatoldó gyakorlattal indítsa • Bátorítsa a résztvevőket arra, hogy a chat funkció segítségével osszák meg egymással a gondolataikat • Kisebb létszámú csoportok kialakításával ösztönözze a kiscsoportos beszélgetéseket • Ossa fel a feladatokat a szervezők között és jelöljön ki egy figyelő személyt, aki a chatet kezeli, valamint egy facilitátort, aki segíti a beszélgetést és a gördülékeny gondolatmegosztást

AJÁNLÁS ÉLŐ FACEBOOK ESEMÉNY

Alizée Chouteau
Franciaország

FELÜLET KIVÁLASZTÁSA

Az, hogy milyen típusú elemekből szeretné felépíteni a bemutató eseményt meghatározza, hogy mely kiszolgáló felületre lesz szüksége. Vagy éppen fordítva: az Ön által használt felület döntő tényező abban, hogy milyen elemeket tud beépíteni a bemutató eseménybe. Nem minden felület alkalmas például azonos mértéken egy farminárium megszervezésére. Minden felületnek megvannak a konkrét lehetőségei és korlátai. A leggyakrabban használt felületek a következők: Microsoft Teams, Zoom, Gotomeeting, Jitsi meeting, Cisco WebEx. Sok esetben a szervezet már használ vagy előfizet bizonyos felületekre, ezzel kapcsolatban érdeklődjön a munkatársainál. A felület kiválasztásakor tartsa szem előtt a közönséget is. Ha például a bemutató kifejezetten fiataloknak szól, jó választás lehet egy olyan felület, mint például az Instagram vagy a TikTok. Ha még nincs tapasztalata ezekkel, javasoljuk, hogy olyan felületet válasszon, amelyet ismer (pl. mert a saját szervezetén belül azt használja).

A következő hivatkozásokon a webináriumokhoz használt szoftverekről talál áttekintést: http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_web_conferencing_software vagy

Alizée Chouteau a NEFERTITI hálózat franciaországi klaszterének egyik coach szakértője, a Francia Állattenyésztési Intézet munkatársa, aki 2021-ben szervezett élő Facebook eseményt. Az esemény remek választásnak bizonyult arra, hogy olyan embereket szólítsunk meg, akik napközben nehezen elérhetőek és nem tudnak személyesen részt venni az eseményen.

„Az általam követett különböző közösségimédia-hálózatokon visszatérő jelleggel merült fel egy kérdés annak a felnőttképzési kurzusnak a tartalmával kapcsolatban, amely az állattenyésztővé válást célozta az átalakítás után (franciául: BPREA). Ezért építettük az élőben közvetített eseményünket éppen e téma köré.”

Azért választották a Facebookot a bemutató esemény kiszolgáló felületének, mert könnyen hozzáférhető és ingyenes. Szembesültek azonban néhány hibával. Az egyik előadónak nehezen sikerült csatlakoznia, egy másik esetben pedig le kellett mondani magát az eseményt, mert az esemény során a Facebook élő közvetítést biztosító felülete összeomlott. Ez frusztráló és kiábrándító volt a szervezők és a résztvevők számára egyaránt.

„A Facebook nagyon könnyen elérhető, semmilyen regisztráció, kód vagy jelszó nem szükséges, és ráadásul igen egyszerű követni. (...) Az első fél órát azzal töltöttem, hogy megpróbáltam elérni a harmadik előadót, akinek csatlakoznia kellett volna az eseményhez, de probléma merült fel a csatlakozáskor, így végül nem jártunk sikerrel.”

A népszerűsítés a közösségi médián keresztül zajlott. Alizée a “Devenir éleveur” weboldalán tett közzé olyan

információkat, amelyek a gazdák tevékenységét népszerűsítik, de az esemény témája iránt érdeklődő gazdák csoportjaiban is posztolt. Az eseményhez körülbelül 15 résztvevő csatlakozott.

Két tanár (a tervek szerinti három helyett) beszélt az átalakításról szóló felnőttképzési kurzus célkitűzéseiről és tartalmáról. A beszélgetést Alizée moderálta.

„A Facebook élő felülete lehetőséget ad a képernyőn megjelenő tartalom (előadó, chat, videók stb.) kiemelésére, ami igen praktikus.” Kérdéseket chaten keresztül lehetett feltenni. Volt néhány mentőkérdésem előre előkészítve, arra az esetre, ha a közönség nem lenne túl aktív, de nem volt szükség rájuk.”

ALIZÉE TUTI TIPPJEI

Az esemény előtt, valamint az esemény napján újra **tesztelje a felületet**.

Az esemény előtt kellő idővel kezdje el a **népszerűsítést** olyan csoportokban, amelyek kapcsolódnak a bemutató témaköréhez és a célközönséghez. A webináriumok és online események megszokottá válásával kiemelt proaktivitásra van szükség ahhoz, hogy az esemény bevonzza a látogatókat.

AJÁNLÁS VIRTUÁLIS BEMUTATÓ ESEMÉNY TANÁCSADÓK SZÁMÁRA

Marie Wesselink
Hollandia

Marie Wesselink talaj- és gazdálkodási rendszerek kutatója a Wageningen Egyetemen és Kutatóközpontban, valamint a NEFERTITI hálózat holland klaszterének coach szakértője. Wesselink egy külső tanácsadó szervezet felkérésére virtuális bemutatót szervezett a műtrágyázás tervezéséről.

„Én voltam az a szakember, aki elmagyarázta, hogy miként kell összeállítani a műtrágyázási tervet és megosztottam a közönséggel a saját kutatásomból származó eredményeket. Hogyan is néz ki a műtrágyázási terv a különböző térségekben? Hogyan csökkenthető a nitrogén-kibocsátást a műtrágyázási tervek segítségével? Volt egy világos kérdés, amely leegyszerűsítette számunkra a bemutató lényegre törő felépítését.”

A tanácsadó szervezet a Microsoft Teams program segítségével tartotta meg a bemutatót, amelyen 15 tanácsadó vett részt. A virtuális bemutatót eredetileg másfél órára tervezték, a résztvevők lelkes hozzáállása miatt azonban ennél tovább tartott.

„Eredetileg másfél órára terveztük a virtuális bemutatót. Egy bevezetéssel indítottunk, ahol mindenki bemutatkozott a saját telefonjában lévő fénykép segítségével. Ez oldotta a hangulatot és remek lehetőséget adott a résztvevőknek arra, hogy megismerjék egymást. Ezután 20 perc kutatási eredmények bemutatásával telt. Szándékosan rövidevettük a prezentációt, mert arra számítottunk, hogy sok kérdést fogunk kapni. A prezentációt követően volt egy nyitott beszélgetés, először velem, mint előadóval,

később pedig egymással is lehetőségük volt beszélgetni a résztvevőknek. (...)

A résztvevők további beszélgetés céljából még azután is az MS Team meeting felületén maradtak, miután a szervezőknek a soron következő találkozó miatt ki kellett lépniük. A prezentáció során a résztvevők chaten keresztül tudtak beszélgetni és tapasztalatokat megosztani egymással. Már előzetesen is felmerült bennünk a kérdés: vajon nem fogja a chat elvonni az emberek figyelmét? Végül azonban igazán értékes beszélgetések alakultak ki, így örülök, hogy nem kapcsoltuk ki a chat lehetőséget.”

MARIE TUTI TIPPJEI

Válassza szét a különböző szerepeket, például legyen külön facilitátori, előadói és moderátori szerepkör, amelyet három különböző személy töltsön be.

A nagyszabású virtuális bemutató eseményeken **vetítsen reklámokat a költségkeret** növelése céljából. A vállalatok reklámidőit vehetnek a programban az előre elkészített reklámfilmjeik levetítéséhez.

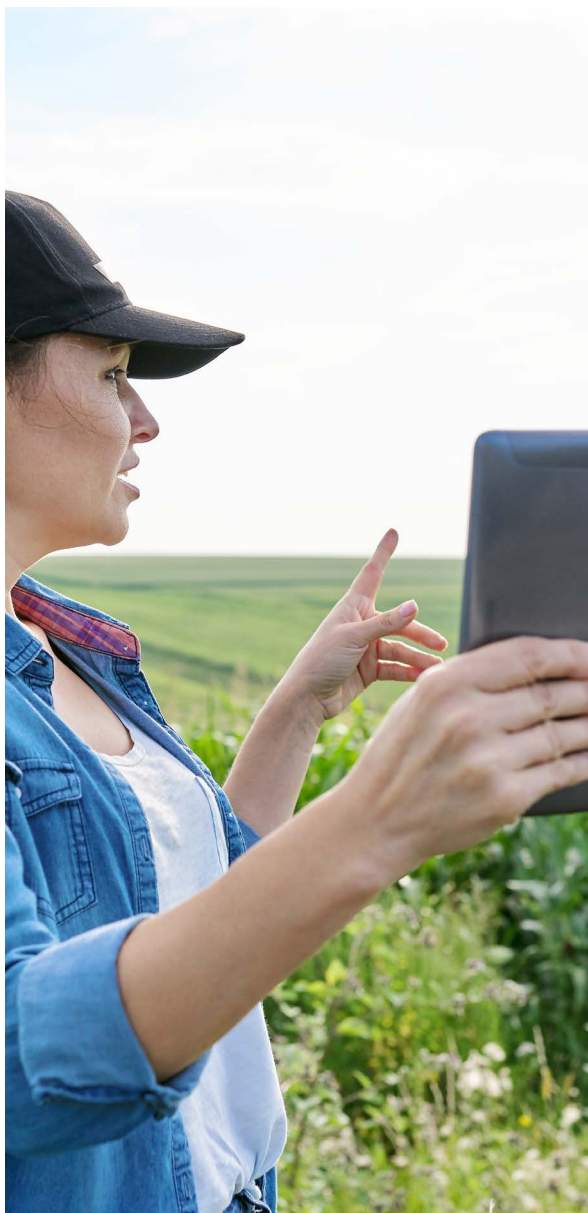

3 Tartalomfejlesztés

A bemutató eseményeknek különféle típusai léteznek, és ezek általában meghatározzák az interakció lehetőségének mértékét.

Például:

- a webináriumok online előadások megtartását teszik lehetővé úgy, hogy a résztvevőknek is lehetőséget adnak az interakcióra,
- a webcast, azaz webes tartalomközvetítés élőben közvetít egy fizikai eseményt anélkül, hogy a résztvevőknek lehetősége lenne az interakcióra,
- a farminárium élő közvetítésben mutatja be a terepet, miközben a virtuális résztvevőknek lehetőséget ad az interakcióra.

AZ ESEMÉNY HOSSZA

A napirend kidolgozásakor fontos figyelembe venni az esemény hosszát. Egy esemény tarthat 30 percen vagy akár több órán keresztül is tarthat. Vegye figyelembe, hogy egy gazdaságban tartott bemutatóhoz képest nehezebb huzamosabb ideig koncentrálni egy online bemutató eseményen. Ezért korlátozza az esemény időtartamát vagy biztosítsa, hogy a résztvevők elegendő lehetőséget kapjanak az interakcióra és tartson szünetet az egyes napirendi pontok között. A virtuális események esetén a 60–90 perc ideális időtartam.² Gyakran a több rövidebb bemutató esemény jobb megoldásnak bizonyul, mint egy hosszabb.³ Hibrid bemutató események esetén érdemes mérlegelni azt a lehetőséget, hogy az online előadásokat vagy bemutatókat csoportmunkában vagy önállóan végzett offline gyakorlatokkal kombinálja.

„Egy gazdaságban tartott bemutatóhoz képest nehezebb huzamosabb ideig koncentrálni egy online bemutató eseményen.”

² https://www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf

³ <https://coast.noaa.gov/data/digitalcoast/pdf/facilitating-virtual-meetings.pdf>

FORGATÓKÖNYV VIRTUÁLIS ÉS HIBRID BEMUTATÓ ESEMÉNYEKHEZ

A virtuális vagy hibrid bemutató események forgatókönyvében meg kell jelennie az alábbi elemeknek:

Köszöntés és bevezetés

Ajánlás vagy szemléltetés

Vezetett beszélgetés

Összegzés és utánkövetés

A fenti négy elem mindegyike tekintetében több lehetőség áll rendelkezésre: Ezeket a különféle lehetőségeket nevezzük a bemutató esemény esetleges alkotóelemeinek. A virtuális bemutató események összeállításához legtöbbször használt alkotóelemek részletes leírását a füzet végén található Melléklet tartalmazza.

„A virtuális bemutató események forgatókönyvében meg kell jelennie a következő elemeknek: köszöntés/bevezetés, ajánlás/szemléltetés, vezetett beszélgetés, összegzés és utánkövetés.”

Köszöntés és bevezetés

A virtuális bemutatók környezetében, a gazdaságban tartott bemutatókhoz képest még nagyobb jelentősége lehet a résztvevők bemutatásának és köszöntésének, hiszen a közvetlen kommunikáció lehetősége igen korlátozott. A résztvevők bemutatása ezáltal a virtuális környezetben még gondosabb irányítást igényel. Ennek egyik módja lehet egy olyan hangulatoldó gyakorlat, amely virtuális környezetben is jól működik. A résztvevők és témakörök bemutatása történhet olyan szavazó eszközökkel, mint például a Mentimeter, Kahoot vagy Slido, amelyek segítségével a virtuális bemutató esemény kezdetén a résztvevők megoszthatják véleményüket, javaslataikat. A résztvevőket továbbá arra is kérheti, hogy egy kép vagy tárgy segítségével mutakozzanak be. A virtuális eseményeket alkalmazható hangulatoldó gyakorlatokhoz még több inspirációt találhat itt: www.sessionlab.com/blog/online-energizers/#warm-up-online-energizers

A köszöntés és bemutatás során alkalmazott alkotóelemek a következők (részletes információt a **Mellékletben** talál):

Virtuális előadás

Hangulatoldó gyakorlat

Vezetett virtuális bevezető

Visszajelzés adását célzó szavazás

Ajánlás/szemléltetés vizuális eszközök segítségével

Minden bemutató eseménynél központi szerepet kap valamilyen vizuális eszköz, amelyet ajánlás vagy az adott gyakorlat, módszer vagy technika szemléltetése kísér. Ez lehet egy videó (régi vagy új), képek, egy gazda ajánlása, egy Power Point bemutató a kutatási eredményekről, élő közvetítés, szimuláció, virtuális valóság stb. A virtuális környezet egyik előnye, hogy a bemutató egyes részeit előre el lehet készíteni, például videofelvételek, interjúk, előadások előzetes rögzítésével. Ebből adódóan a gazdaságban tartott bemutatókhoz képest a virtuális környezet esetében mindez több időt vehet igénybe. Az előadásokat természetesen valós időben is meg lehet tartani, ami abban az esetben hasznos, ha azt szeretné, hogy a résztvevőknek az előadás során is legyen lehetősége kérdéseket feltenni.

Az ajánlás és szemléltetés során alkalmazott alkotóelemek a következők (részletes információt a **Mellékletben** talál):

HIBRID

Az ajánlások és vizuális szemléltetések remekül beleilleszthetők a hibrid bemutatók fizikai részébe. Élő kapcsolatot létesíthet például egy szántófölddel, ahol a gazda szemlélteti az adott gyakorlatot vagy technikát, vagy élőben kapcsolhat egy stúdióba, ahol egy tanácsadóval készít interjút.

Talán a videók és Power Point prezentációk a leggyakrabban alkalmazott formátumok.

• Videók

Érdemesebb a virtuális szemléltetésekhez Power Point előadások helyett videókat és ajánlásokat használni, mert azok jobban kapcsolódnak a valós gyakorlathoz. Ha az adott felületen keresztül képernyőmegosztással szeretne videót vetíteni, győződjön meg róla, hogy tudja, hogyan kell megosztani a számítógép hangját a közönséggel. Ha nehezen megoldható vagy nem fér bele a költségvetésbe, hogy új videót készítsen, dönthet úgy is, hogy régebbi videókat mutat be, amelyek korábban készültek az adott témakörrel kapcsolatban. Az alábbi webhelyen útmutatást talál azzal kapcsolatban, hogy miként készíthet jó videókat:

- Egy webinarium felvételei és Thomas Alföldi által kidolgozott útmutató: nefertiti-h2020.eu/webinar
- Gazdák részére szóló útmutató videók és fényképek készítéséhez (a Dairy New Zealand részére kidolgozta: John Slater): www.dairynz.co.nz/media/5791453/dairynz-picture-this-guide.pdf

- Tippek termékbemutató videók készítéséhez: www.youtube.com/watch?v=QfepQjIIIRA
- Hogyan készítsünk magyarázó videókat egy nap alatt: www.youtube.com/watch?v=4nE6MciaRjo
- Hogyan konvertáljuk a Power Point előadást videó formátumra: www.youtube.com/watch?v=D8JV3w4TOVw
- Hogyan készítsünk animációs videót Power Point programban: www.youtube.com/watch?v=OU5vyHaCCXg and www.youtube.com/watch?v=X1io7tFR6jl

• Előadások

Az online előadások eltérnek az élő prezentációktól, hiszen a résztvevők figyelme könnyebben elkalandozhat, Ön pedig valós közönség helyett egy kamerának beszél. Fontos tehát, hogy legyen egy olyan történet, amely magával ragadja a résztvevőket. Ennek eléréséhez 3 aranyszabályt kell követni⁴:

- Legyen egy terve: egy jól kidolgozott struktúra, amely végigvezeti Önt a történet fonalán.
- Végig tartsa fenn a figyelmet: tegye izgalmassá, jutalmazza meg a közönséget a figyelmükért azzal, hogy valós tudást ad át, használjon meglepetésemelket, minden lépés után foglalja össze, hogy mi is történt, és rendszeresen kérdezzen.
- Törekedjen tömörségre: a lényegre koncentráljon és csak hivatkozásként adjon kiegészítő információkat vagy ossza fel az előadást rövidebb részekre, amelyek interaktív tevékenységekkel váltakozva követik egymást.

⁴ <https://thefloorisyours.be/en/presenting-online/online-presentations-follow-their-own-set-of-rules/>

Vezetett beszélgetés

A vezetett beszélgetésekre azért van szükség, mert ezek még több lehetőséget biztosítanak a résztvevők számára, hogy eszmecsere folytassanak egymás között és az előadókkal, valamint, hogy a többi résztvevő jelenlétében megosszák észrevételeiket a szemléltetés vagy ajánlás során látottakról. Ez nagyban elősegíti, hogy a résztvevők elsajátítsák a látottakat.

A résztvevők száma befolyásolja az interakció lehetőségeit. Nagyobb létszámú résztvevői csoportok esetében gyakran csak a chat funkciót teszik elérhetővé. Kisebb csoportok esetén könnyebben megvalósítható a szóbeli interakció. A nagyobb csoportok kisebb létszámú csoportokra oszthatók – erre a leggyakrabban használt felületek (pl.: Zoom és Teams) lehetőséget biztosítanak.

Egyes bemutatószervezők pozitív tapasztalatokról számolnak be azzal kapcsolatban, ha az esemény előtt felmérést végeznek vagy arra kérik a résztvevőket, hogy előzetesen nyújtsák be a felmerülő kérdéseiket. Így a bemutatók szervezői jobban fel tudnak készülni a bemutató eseményre és jobban össze tudják hangolni a beszélgetést a résztvevők érdeklődési körével és kérdéseivel.

„A vezetett beszélgetésekre azért van szükség, mert ezek még több lehetőséget biztosítanak a résztvevők számára, hogy eszmecsere folytassanak egymás között és tanuljanak egymástól.”

Az interakció ösztönzésének lehetőségei a virtuális bemutató esemény során

- Készüljön elő **és tegyen fel kérdést minden résztvevőnek** a prezentáció során és azt követően.
- Tartson egy olyan részt, ahol **a résztvevők választ kaphatnak a kérdéseikre** (kérje meg a facilitátort, hogy segítsen a kérdések és válaszok rész levezénylésében).
- Használja a virtuális felület **élő chat** funkcióját (kérje meg a facilitátort, hogy az előadása során kövesse nyomon a chaten keresztül érkező kérdéseket és megjegyzéseket).
- Egy **gyors kvíz** formájában ellenőrizze, hogy mit tanult a közönség az előadásból.
- Virtuális eseménysorozat esetében: **ösztönözze a résztvevőket arra, hogy** az előadás során elhangzottakat próbálják ki a gyakorlatban (pl. készítsenek videót, küldjenek fényképet), amelyet a soron következő esemény során felhasználhat a beszélgetéshez, vagy kiválaszthatja, hogy ki végezte a legjobb munkát, ki volt a leginkább újító szemléletű stb.

Az interakció ösztönzésére sok más **online eszköz** is alkalmazható. Ebben az esetben érdemes felkészülni és több böngészőben előzetesen tesztelni azokat, valamint elküldeni a linket a résztvevők számára, hogy megismerkedhessenek az eszközzel. Íme, néhány példa:

• Szavazások és felmérések

A szavazás remek módja annak, hogy összegyűjtsük a résztvevők véleményét és megosszuk azt a csoporttal, vagy kiindulópontként alkalmazzuk egy nagyobb lélegzetvételű beszélgetésnél. Egyes felületek tartalmazzák ezt a funkciót, amely segítségével kérdést tehet fel, szavazásra szólíthatja fel a közönséget, majd valós időben, azonnal kivetítheti az eredményeket (pl.: Zoom). Ha a felület nem rendelkezik ilyen funkcióval, érdemes a virtuális felület mellett olyan eszközöket alkalmazni, mint például a Mentimeter (www.mentimeter.com), a Slido (www.sli.do) vagy a Kahoot (kahoot.com/business/presentations).

• Ötletbörze és üzenőtáblák

Olyan eszközöket is használhat, amelyek segítségével a résztvevők önállóan is elmondhatják a véleményüket vagy meglátásaikat egy adott kérdés kapcsán (ugyanúgy például, mint amikor post-it címkéket használnak egy fókuszcsoportos megbeszélésen). Az ilyen eszközöket előre is elő lehet készíteni, például a kérdések megadásával vagy a beszélgetés során kitöltendő mátrix elkészítésével. Rendelkezésre álló eszközök: Pin Up (pinup.com; egyszerű a használata és ingyenes); Jamboard (jamboard.google.com; egyszerű a használata és ingyenes); Klaxoon (klaxoon.com/our-products/klaxoon/brainstorm; széles körű funkciók, ingyenes online képzés); Mural (mural.co; széles körű funkciók, ingyenes online képzés); Miro (miro.com); a Mural eszközhöz hasonló, a tagsággal nem rendelkezők esetében azonban fizetni kell a megbeszélésen való részvételért).

• Közös tartalomkészítés

Tartalmat és történeteket hozhat létre online a résztvevőkkel közösen: például útmutatót az adott innovációhoz tartozó helyes gyakorlatokhoz. Egy ilyen történet közös létrehozásához a résztvevőknek meg kell osztaniuk egymással ismereteiket és tapasztalataikat. Erre szolgál például a Boords (boords.com/storyboard-creator) eszköz. Más olyan alkalmazások is használhatók, ahol a résztvevők közös munkával tartalmat – pl. prezentációk, Google Drive felületen készített munkalapok és dokumentumok – tudnak létrehozni.

Hibrid környezetben a vitafórumokat, illetve az előre előkészített kérdések kapcsán meghívott résztvevőkkel folytatott beszélgetéseket személyes találkozó keretein belül is meg lehet szervezni. Az online résztvevők számára pedig biztosítható a lehetőség, hogy a chat funkció segítségével kérdéseket tegyenek fel.

A vezetett beszélgetés során alkalmazott alkotóelemek a következők (részletes információt a **Mellékletben** talál):

HIBRID

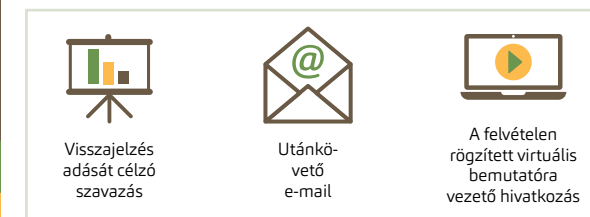

Összegzés és utánkövetés

A virtuális bemutató összegzéséhez érdemes beütemezni egy összegzést és utánkövetést. Az összegzés során összefoglalhatja a legfőbb üzeneteket, visszatérhet az esemény elején megemlített várankozásokra, visszajelzést kérhet stb. Fontos tisztázni, hogy mire számíthatnak még a résztvevők: lesz-e következő megbeszélés (mikor)? Kihez fordulhatnak a résztvevők, ha további kérdéseik merülnek fel? Hol találhatnak a résztvevők további tájékoztatást a bemutató által érintett témáról?

Szavazást indíthat (pl. a Mentimeter segítségével) annak érdekében, hogy visszajelzést kapjon a bemutató szervezésével és tartalmával kapcsolatban. Így gyorsan összegyűjtheti a résztvevők visszajelzéseit, amelyek segítségével értékelheti a bemutatót és tovább javíthatja a következő virtuális bemutató eseményt (lásd: 6. lépés).

Az összegzéshez és utánkövetéshez alkalmazható alkotóelemek (részletes információt a **Mellékletben** talál):

AJÁNLÁS ZOOM PROGRAMBAN TARTOTT WEBINÁRIUM

Dimitar Vanev
Bulgária

Dimitar Vanev a NEFERTITI hálózat bolgár klaszterének coach szakértője, a Nemzeti Mezőgazdasági Tanácsadó Szolgálat (NAAS) igazgatója. 2021-ben a központja webináriumot rendezett aogyorótermesztéssel kapcsolatosan.

„Aogyorótermesztés viszonylag új keletű a bolgár gazdák körében. Jelenleg csak néhány gazda foglalkozik a termesztéssel, és legtöbbször még 5 év után is csak igen alacsony terméshozamot érnek el. A termelés (...) az utóbbi időben kezdett az egész országban elterjedni. A gazdák nem megfelelő technológiákat alkalmaznak a termelésre, ezért van szükség az erről szóló bemutató szervezésére.”

Dimitar a központ más coach szakértőivel együtt ötletelve választotta ezt a témát, és igyekeztek megtalálni a tökéletes időzítést:

„A webináriumot délutáni időpontban kellett tartani, mert délig folyik a napi munkavégzés. A hétfő nem a legjobb választás, mert nehéz megfelelő emlékeztetőt küldeni. Úgy döntöttünk, hogy februárban rendezzük a webináriumot, még a tavasz előtt, mert az már kiemelt időszaknak számít aogyorótermesztés szempontjából.”

A webinárium megtartásához a Zoom felületet választották, mert a NAAS éves előfizetéssel rendelkezik a felületre.

A bemutató célközönségét aogyorótermelők és a nemzeti szolgálat tanácsadói alkották. A bemutató 70–80 résztvevőt számlált (40% tanácsadó, 60% gazda).

„Kiküldtük a meghívót a regionális irodáknak és arra kértük őket, hogy juttassák el az információt a gazdákhhoz. Annak érdekében, hogy előre felkészüljünk az előadásra, a regisztrációs folyamat során érdeklődtünk, hogy milyen kérdések merülnek fel a gazdáknál.”

Két gazdát előadóként is meghívtak: az egyikük 15 éves tapasztalattal rendelkezik aogyorótermesztés területén, a másik egy fiatal gazda, aki 2 éve foglalkozik ezzel. Dimitar és csapata úgy döntött, hogy készít egy 20 perces videót a tapasztalt gazda gazdaságáról, amely bemutatja aogyorótermesztés során felhasznált technológiákat. A költségvetés alacsony volt, mert a fiatalabb gazda beleegyezett, hogy díjazás nélkül elkészítse a videót.

„A gazda hajlandó népszerűsíteni a termelést és új termelőket felkutatni, hiszen szeretné támogatni a szövetkezetet, amelynek tagja. Önállóan csinálta végig a forgatást és készítette el a videót, amellyel sok pénzt spóroltunk.”

A webinárium a videóval indult, amelyet a tapasztalt gazdával való beszélgetés követett. A fiatal gazda mesélt aogyorótermesztéssel kapcsolatos tapasztalatairól és az azzal járó nehézségekről. A résztvevők chaten keresztül tehettek fel kérdéseket. Az eszmecsere Dimitar vezette, a kollégái pedig a technikai támogatásról gondoskodtak (mikrofonok leállása, csatlakozási hibák stb.).

„A webináriumot az ütemterv szerint körülbelül egy órára terveztük, az eszmecsere azonban nem zárult le az esemény végével. Néhány gazda azt kérte, hogy még ne

zárjuk le a felületet, hogy kisebb csoportokban tovább folytathassák a beszélgetést. Ez egy igen pozitív visszajelzés volt.”

Dimitar jelenleg a záró felmérés válaszaira vár, amelyet a jövőbeli események továbbfejlesztése érdekében küldtek ki a résztvevők számára. Úgy véli, hogy egy kvíz vagy interaktív kérdőív még mozgalmasabb környezetet teremthetne a jövőbeli virtuális bemutatókhoz.

DIMITAR TUTI TIPPJEI

Az ülést követően biztosítson lehetőséget a (kötetlen, kicscsoportos) eszmecsere moderálás nélkül.

Ne féljen szabadjára engedni a kreativitását: építsen be bátran különféle alkotóelemeket (videókat, kvízeket, képeket stb.) az interakció ösztönzése és a mozgalmasabb környezet megteremtése érdekében.

4 Virtuális bemutató esemény népszerűsítése

Minden bemutató eseményt a célzott résztvevői csoport körében kell népszerűsíteni. A virtuális események népszerűsítése hasonló a gazdaságban tartott eseményekéhez. Ez történhet levelező listák, weboldal(aka)t, közösségi média segítségével vagy a kapcsolati hálójában szereplő együttműködőkön vagy partnereken keresztül történő megosztással.

Amikor egy virtuális bemutató eseményre résztvevőket hív meg, az meghívónak a következő elemeket kell tartalmaznia:

- Az esemény neve
- Az esemény célkitűzése
- Időpont
- Adott esetben napirend és vitaindító előadók
- Az eseményre történő regisztrációhoz vezető hivatkozás

Regisztrációt követően a résztvevők számára adja meg a következőket:

- A felületre vezető hivatkozás
- Egy egyszerű útmutatót tartalmazó használati utasítás a felületre történő bejelentkezéshez (arra az esetre, ha a résztvevők még nem használták az adott felületet).
- Értesítés arról, hogy a bemutató eseményről készül-e felvétel (az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásainak való megfelelés érdekében).
- Minden egyéb lényeges információ, pl. prezentációk, videók, napirend, amelyek elérhetőek arra az esetre, ha a bemutató esemény során technikai probléma lépne fel.
- Adott esetben egy felmérés, amelyben a bemutató témájával kapcsolatos várakozások, vélemények, kérdések megosztását kéri.

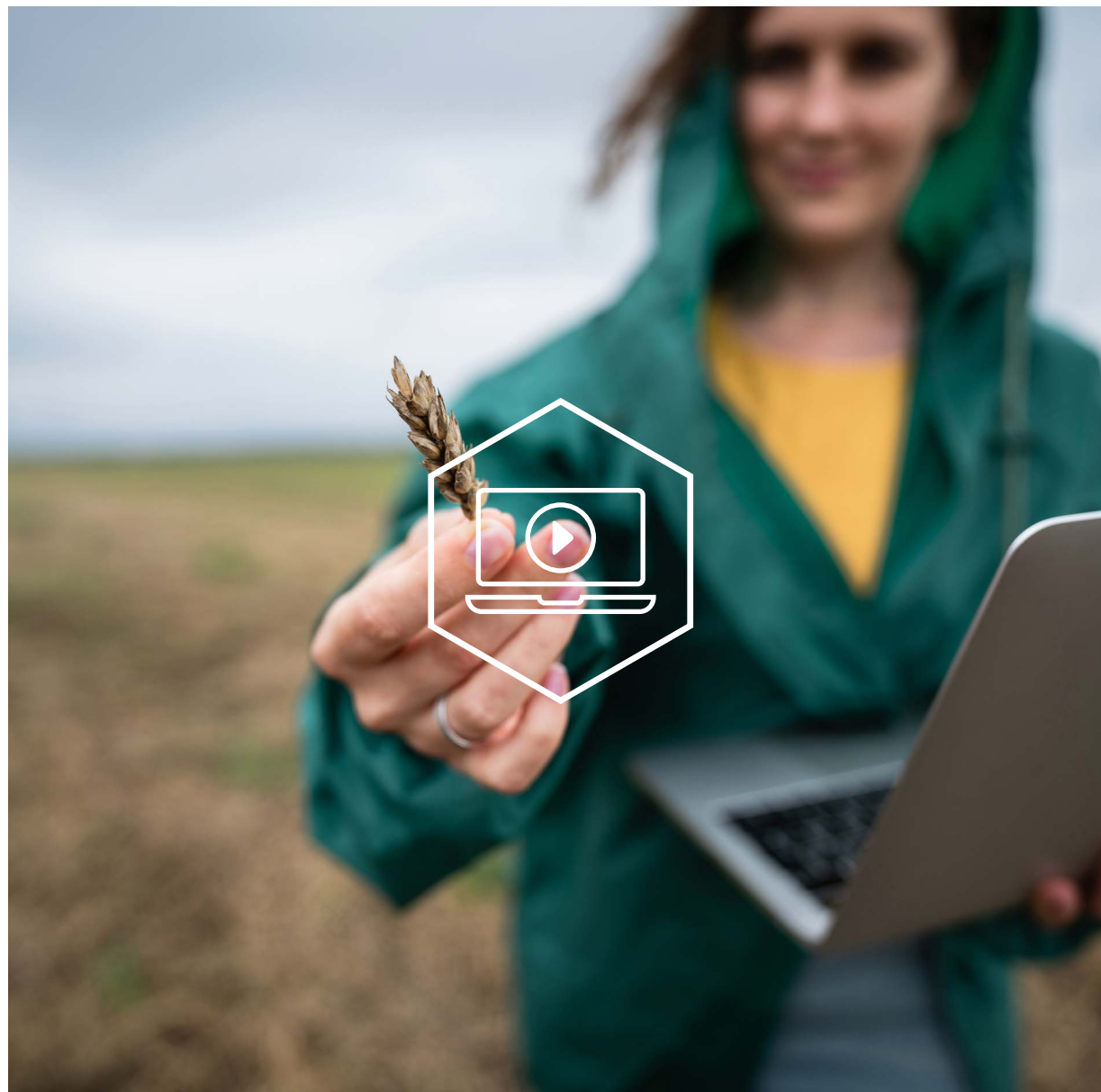
Szükség esetén az esemény előtt nyújtson segítséget azoknak a résztvevőknek, akik számára még nem ismerős a szoftver.

5

Virtuális bemutató esemény megvalósítás

A bemutató esemény ideje alatt fontos, a zökkenőmentes lefutás biztosítása érdekében fontos, hogy a szervezők között világosan el legyenek osztva a szerepek. Három szerepkört különböztetünk meg: facilitátor, előadó és technikai szakértő.

FACILITÁTOR

A gördülékeny lefolyás és ismeretmegosztás biztosítása érdekében fontos, hogy legyen egy facilitátor. A facilitátor szerepe a következő⁵:

- Az esemény népszerűsítése.
- Az online felület beállítása.
- Virtuális bemutató esemény megnyitása. Ide tartozik a résztvevők köszöntése, az előadó(k) bemutatása, a résztvevők bemutatkozásának megszervezése, a felület funkcióinak ismertetése, a napirend ismertetése, annak biztosítása, hogy legyen idő az interakcióra, bizonyos szabályok lefektetése az esemény kezdetekor (pl. aki nem beszél, az maradjon lenémítva; kérdéseket chaten keresztül lehet feltenni).
- Szükség esetén felvételt készít az eseményről (az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szabályainak figyelembe vételével, és biztosítsa, hogy a résztvevők beleegyezésüket adják).
- Technikai segítségnyújtást biztosít a résztvevők számára (szükség esetén).
- Segíti az előadót az interakció elősegítése érdekében. A facilitátor például nyomon tudja követni a chat szekcióban olvasható hozzászólásokat és biztosítani tudja, hogy a kérdések megválaszolásra kerülnek.
- Utánkövetést biztosít (lásd: 6. lépés).

⁵ https://www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf

ELŐADÓ

Az előadó általában az a személy, aki a prezentációt tartja, ajánlást tesz vagy elmagyarázza a résztvevők számára az esemény témáját. Az előadó és a facilitátor különböző személyek. Ha nincs más lehetőség korlátozott létszámú, kisebb megbeszélések esetén az előadó betöltheti a facilitátor szerepét is. Tapasztalni fogja azonban, hogy nem egyszerű egyszerre figyelni az előadás tartalmára, a résztvevők chaten megjelenő visszajelzéseire, és akár még arra is, hogy jegyzetelje az elhangzottakat.

Az előadó biztosítja a következőket⁶:

- Elkészíti az esemény témakörével kapcsolatos tartalmat (videó, prezentáció, képek, ajánlás, élő közvetítés), amelyet megoszt a résztvevőkkel.
- Megismerkedik a felület funkcióival. Meggyőződik róla, hogy tudja, miként kell képernyőt megosztani. Feltérképezi, hogy mely funkciókkal ösztönözhető a résztvevők interakciója. Ha videót szeretne levetíteni egy virtuális felületen, akkor át kell tekintenie a felülethez tartozó oktatóanyagokat arról, hogy miként lehet megfelelően beállítani a hangot úgy, hogy minden résztvevő hallja a felvételeket.
- Az előadás során interaktív tevékenységekkel vonja be a résztvevőket. A következő webhelyen 5 tippet talál ahhoz, hogy miként teheti még interaktívabbá virtuális bemutatóját: <https://medium.com/@speakerhubHQ/5-ways-to-make-your-webinar-interactive-183254434117>
- Jelen van az esemény egész ideje alatt a felmerülő kérdések megválaszolására.

⁶ https://www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf

TECHNIKAI SZAKÉRTŐ(K)

A virtuális bemutató események technikai sajátosságai miatt fontos, hogy rendelkezésre álljon egy technikai problémák kezelésére kijelölt személy vagy csapat. A virtuális bemutató események során ugyanis – ahogy azt a 2. lépésben ismertettük – technikai nehézségek adódhatnak. Ezeket a nehézségeket a technikai szakértő(k) előre látják és kezelni tudják az előkészületek során és a virtuális bemutató esemény ideje alatt. A technikai szakértők a bemutató szervezőinek és a résztvevőknek egyaránt segítséget nyújthatnak. A technikai szakértők a következőképpen támogathatják az eseményt:

„Legyen egy technikai problémák kezelésére kijelölt személy vagy csapat.”

- Előzetesen tesztelik a teljes programot a kiválasztott digitális felületen, és elhárítják az esetlegesen felmerülő hibákat;
- Szükség esetén előzetesen rögzített prezentációkkal vagy videókkal támogatják a külső előadókat (pl. gazdákat, tanácsadókat, kutatókat).
- Segítenek a résztvevőknek a kapcsolat létrehozásában, a némitásban/visszahangosításban, a chat funkció bekapcsolásában stb.
- Létrehoznak egy WhatsApp csoportot a teljes szervező csapat számára, hogy az esemény ideje alatt kapcsolatban maradjanak és megoldják a felmerülő technikai problémákat.

AJÁNLÁS HIBRID WEBINÁRIUM DIÁKOK SZÁMÁRA

Vér András
Magyarország

Vér András a NEFERTITI hálózat magyarországi klaszterének coach szakértője, aki a Széchenyi István Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karának tudományos főmunkatársa. 2021-ben webináriumot szervezett a mezőgazdasági tanácsadók tevékenységéről.

„Azt terveztük, hogy a tanácsadói szolgáltatásokkal kapcsolatosan rendezünk egy eseményt. Ötleteltünk a kollégákkal, megnéztük, hogy más országok milyen eseményeket szerveztek, majd előrukkoltunk azzal az ötlettel, hogy egy kevert bemutatót szervezünk, amelynek egy része élőben zajlik a terepen, a gazda jelenlétében virtuális közönség mellett.”

A célközönséget főként az egyetem diákjai alkották. András egyeztetette az időpontot a diákokkal és a tanárokkal, hogy az esemény időpontja biztosan ne ütközzön a beosztásukkal. Az eseményt az egyetem weboldalán és a közösségi médiában népszerűsítették.

„A legnagyobb sikert arató csatorna az intézet tanszéki Facebook-oldala volt.” A Google Meet felületét használtuk, amire a diákok könnyen be tudtak lépni: mindössze egy Gmail-es e-mail címre szükséges hozzá, de az mindenkinek van.”

A webináriumon körülbelül 25 diák vett részt, valamint más kollégák a NEFERTITI hálózathoz, akik chaten keresztül vagy akár szóban is aktív résztvevői voltak az esemény-

nek. Az egyik kolléga kezelte a chatet, András vezette az egész webináriumot, és egy másik munkatárs (Viktória) a terepen volt a gazdával. A kapcsolat és a videofelvétel közvetítése Viktória mobiltelefonján keresztül valósult meg.

„Ahhoz, hogy képet adjunk a tanácsadók képzettségéről, feladataikról, a hatékony tanácsadó jellemzőiről, az egyik kollégánk a terepen volt a gazdával. Egy rövid bemutatót tartott arról, hogy hogyan is néz ki a tanácsadói munka a való életben. Ezután interjút készített a gazdával, amely során elmagyarázta, hogy miért is fontos a gazdák számára a tanácsadói szolgáltatás.”

Az esemény előtt és után néhány résztvevő felvette a kapcsolatot Andrással, hogy még többet tudjon meg az adott témáról. A siker nem csak a remek forgatókönyvnek tudható be, amelyet gondosan kidolgoztak, hanem annak is, hogy a bemutató esemény előtt mindent teszteltek.

„A bemutató rugalmas volt, sikert aratott és megmozgatta a résztvevőket. Jó lett volna, ha használunk olyan eszközöket, amelyekkel kiszűrjük a szél zajját a hangás javítása érdekében. Mindemellet, mivel mindössze egy mobiltelefon használtunk, a bemutató költsége Viktória utazási költségeire korlátozódott, hogy eljusson a gazdaságba. (...) Viktória a bemutató esemény előtt 2 órával érkezett a gazdaságba, hogy ellenőrizze, megfelelő-e az internetelés, jól halljuk-e őt stb.”

ANDRÁS TUTI TIPPJEI

Az eseményt megelőzően, de az esemény napján teszteljen: ellenőrizze az internethozzáférést, valamint szabadtéri bemutató esetén az időjárást. Ezzel sok idegeskedést és időt megspórolhat!

A jó forgatókönyv és a szigorú menetrend kulcsfontosságú a közönség figyelmének fenntartásához.

6

Virtuális bemutató események értékelése és utánkövetése

VÉGEZZEN ÉRTÉKELÉST A TANULSÁGOK LEVONÁSA ÉRDEKÉBEN

A bemutató események szervezési folyamatának egésze tekintetében fontos az értékelés, amelyről azonban gyakran megfeledkeznek. Mivel ez az egyetlen módja annak, hogy levonják a tanulságokat és javítsák a jövőbeli bemutató eseményeket, a bemutatók szervezőinek időt kell szánniuk az értékelésre az eseményt követően. Ahhoz, hogy a korábbi tapasztalatokból tanuljunk, kifejezetten hasznos, ha a szervező csapat megvitatja a visszajelzéseket és a saját meglátásait. A következő webhelyen egy vázlatot talál ahhoz, hogy miként végezheti el ezt a folyamatot: <https://trainingkit.farmdemo.eu/tools-for-evaluation-and-follow-up/>.

„Szánjon időt a virtuális esemény értékelésére, hiszen ez az egyetlen módja annak, hogy megtudja, miként javíthatja a jövőbeli bemutató eseményeket.”

A RÉSZTVEVŐK VISSZAJELZÉSEI

A bemutató események értékelése során hasznos információkkal szolgálnak a résztvevők visszajelzései, amelyeket érdemes figyelembe venni. Visszajelzést a résztvevőknek kiküldött online kérdőívek segítségével lehet kérni (pl. Google Forms, Lime Survey vagy Survey Monkey). A következő kérdéseket érdemes feltenni:

- Megfelelt-e a várakozásainak a virtuális bemutató? Miért/miért nem?
- Hogyan értékelné a virtuális bemutató egyes szekcióit (pl. X szemléltetése, beszélgetés, Y ajánlása)? (Használjon jelölőnégyzeteket)
- Ön mit talált a legérdekesebbnek a virtuális bemutató során?
- Mi az, amit hiányolt a virtuális bemutatóból?
- A virtuális bemutató mely elemét fogja alkalmazni a saját gazdaságában?
- Milyen akadály van annak, hogy alkalmazza a virtuális bemutató során tanultakat?
- Mi a véleménye a virtuális bemutató során használt felületről és eszközökről?
- Van-e bármilyen javaslata a jövőbeli virtuális bemutatók témájára és/vagy formátumára vonatkozóan?

Olyan kérdés(ek)e is feltehető, amelyek konkrét visszajelzést kérnek például az interakció mértékével, a beszélgetés vezetésével és támogatásával, az alkalmazott technológiával stb. kapcsolatban, így még többet tudhat meg a virtuális bemutató esemény ezen aspektusairól.

A visszajelzés kérésének másik módja, hogy szavazást tart az esemény összegzése során. Ebben az esetben a legnagyobb a válaszadási arány, hiszen a résztvevőknek a bemutató esemény során kell visszajelzést adni, és azt követően már nem kell időt további szánniuk egy felmérés kitöltésére.

UTÁNKÖVETÉS

Amellett, hogy kiküldi a visszajelzést kérő felmérést a résztvevők számára, megoszthat további tájékoztató anyagokat (vagy azok elérési helyét, például, hogy kit kell keresni további tájékoztatásért), eseményről készült felvételeket, illetve elküldheti az esemény során felhasznált szemléltető anyagokat is. Ezek az információkat a weboldalon és a közösségi oldalon keresztül is elérhetővé teheti a bemutató hatásának fokozása érdekében.

AJÁNLÁS
VIRTUÁLIS BEMUTATÓ
ESEMÉNY ELŐRE RÖGZÍTETT
VIDEÓKKAL

Luis Orcaray
Spanyolország

Luis Orcaray a NEFERTITI hálózat spanyolországi klaszterének egyik coach szakértője, aki környezetkímélő mezőgazdasággal foglalkozik. A szervezetükön (INTIA) belül Luis és kollégái egy **háromnapos virtuális bemutató eseményt** rendeztek a 2020-as évi őszi gabonafélékkel kapcsolatban.

„Minden tavasszal megszervezzük ezt a bemutatót, ahol összekapcsoljuk a gazdákat egymással. Idén azonban virtuális bemutatóra kellett váltanunk. Három napra osztottuk fel az eseményt, és minden nap egy adott régióból hívtunk meg résztvevőket. Amikor terepen rendezzük a bemutatót, akkor is ezeket a külön csoportokat hívjuk meg, ezért úgy döntöttünk, hogy ezt a szokást megtartjuk.”

A ZOOM felületen tartott bemutató rövid prezentációkból állt, amelyek között előre rögzített videofelvételeket mutattak be, ezeket követte egy kérdések és válaszok blokk, valamint egy általános beszélgetés, amelyhez a Mentimeter programot, a chat funkciót és a moderátor által kezelt „kézfeltartás” funkciót alkalmazták. Egy záró kerekasztal-beszélgetésre is sor került a meghívott gazdák, műszaki szakemberek és szövetkezeti igazgatók részvételével.

„Az eseményen a megszokottnál jóval több ember vett részt. Többen résztvevő csatlakozott távolabbi területekről, hiszen így nem kellett utazniuk.”

Az előre rögzített videókat mobiltelefonok és egy fejmikrofon segítségével forgatták. Luis és csapata azt a tapasztalta, hogy a videók jobban lejátszhatók, ha a

minőséget egy kicsivel csökkentik. Ezzel ugyanis a fájl méret és a szükséges sávszélesség is csökken, amelynek köszönhetően a megszűnik a videó akadozása bizonyos eszközökön és/vagy instabil internetkapcsolat esetén.

„Gondolkodtunk azon, hogy a videók elkészítéséhez profi kamerákat használjunk, de az igen költséges lett volna. Tulajdonképpen a videók elkészítésével telt el a legtöbb idő. Az egyik kollégánk tudta, hogyan kell videókat szerkeszteni, ami nagy segítség volt. Azonban még egy rövid videó forgatása és szerkesztése is hosszú időbe telik.”

Az esemény után a szervezők e-mailben megválaszták azokat a kérdéseket, amelyek a bemutató során chaten keresztül érkeztek és válasz nélkül maradtak, valamint minden résztvevő számára kiküldtek egy visszajelzést kérő felmérést. Luis szerint a nagy sikere volt a bemutónak, hiszen zökkenőmentesen zajlott és a résztvevők a felmérés során pozitív visszajelzéseket adtak.

LUIS TUTI TIPPJEI

Az előkészítésen múlik minden! A virtuális bemutató előtt ellenőrizze, hogy minden megfelelően működik-e a különböző típusú eszközökön: a kiszolgáló felületek, videók stb.

Az **optimális interakció szempontjából a kisebb csoportok**, valamint a különféle alkotóelemek **felváltva történő alkalmazása sokkal jobban működik** a bemutató során (pl.: prezentációk, rövid videók, moderált beszélgetések stb.).

A figyelem fenntartása érdekében a bemutató esemény hosszát korlátozza 2 óránál rövidebb időre.

7

Melléklet: Virtuális bemutató események alkotóelemei

A bemutatók tervezésekor különféle alkotóelemeket alkalmazhat a program felépítéséhez. Az alábbi táblázatban összefoglalást adunk a virtuális bemutató események négy különböző egységéhez használt alkotóelemekből (köszöntés és bevezetés, ajánlás/szemléltetés, vezetett beszélgetés, összegzés és utánkövetés). Az egyes alkotóelemek mindegyikéhez adunk egy rövid leírást, amely meghatározza az adott alkotóelemet, elmagyarázzuk, hogy mikor érdemes alkalmazni azt, és szükség esetén rávilágítunk a hátulütőkre vagy példákat hozunk a helyes gyakorlatokra.

Ez az áttekintés a teljesség igénye nélkül kíván inspirációt adni azok számára, akik virtuális vagy hibrid bemutató eseményeket kívánnak szervezni.

Alkotóelem	Leírás	Mikor esetben érdemes alkalmazni	Megfontolandó pontok/hátulütők	Példák a helyes gyakorlatra (webes hivatkozások)
KÖSZÖNTÉS ÉS BEVEZETÉS				
 Hangulatoldó gyakorlat	Vidám, rövid gyakorlatok a hangulat oldására. A cél az ismerkedés és a formális légkör megtörése.	Különösen akkor fontos az alkalmazása, ha a résztvevők nem ismerik egymást. Ez segít az embereknek megnyílni és a gondolataik megosztására bátorítja a résztvevőket.	Fontos, hogy olyan hangulatoldó gyakorlatot válasszon, amely a résztvevők típusához, a csoport méretéhez és elegendő hozzá a rendelkezésre álló idő. A hangulatoldó gyakorlatokhoz idő kell, így külön időszavat kell biztosítani hozzá a programban.	Hangulatoldó gyakorlatok virtuális megbeszélésekhez: www.sessionlab.com/blog/online-energizers/#warm-up-online-energizers
 Vezetett virtuális bevezető	Kérje meg a résztvevőket, hogy mutakozzanak be, és ehhez használjanak például virtuális táblát.	Akkor érdemes alkalmazni, ha a résztvevők nem ismerik egymást.	A bemutatkozás sok időt vehet igénybe, különösen nagy csoportok esetében. Azért, hogy elkerülje a hosszadalmas bemutatkozásokat, érdemes egy diára konkrét kérdéseket felírni, amelyekre a résztvevőknek válaszolniuk kell (név, lakóhely, gazdaság típusa stb.).	www.mural.co/blog/online-warm-ups-energizers
 Visszajelzést célzó szavazás	Az esemény elején tartson szavazást a vélemények és várakozások összegyűjtése érdekében.	A szavazás eredményét felhasználhatja a program későbbi szakaszában a beszélgetés során, vagy akár az összegzéskor, amikor értékelést ad az eseményről.	Ne feledje, előfordulhat, hogy egyes résztvevők nem tudják, hogyan kell használni a szavazó eszközt: kezdés előtt szánjon időt arra, hogy elmagyarázza annak működését.	www.mentimeter.com www.sli.do kahoot.com/business/presentations
 Virtuális előadás	(PowerPoint)prezentáció segítségével vezesse be a bemutató témáját, ismertesse a „házi rendet”, vázolja fel a programot stb.	A bevezető prezentáció sokféle formában történhet, de a bemutató esemény megfelelő bevezetéséhez minden esetben meg kell tartani.	A bevezető ne legyen túl hosszú, és ne legyen interaktív. Ez ugyanis más az induláskor elszívja a eseményből az energiát.	thefloorisyours.be/en/presenting-online/online-presentations-follow-their-own-set-of-rules thefloorisyours.be/en/presenting-online/more-warmth-in-your-online-presentations

Alkotóelem	Leírás	Mikor érdemes alkalmazni	Megfontolandó pontok/hátulütők	Példák a helyes gyakorlatra (webes hivatkozások)
AJÁNLÁS/SZEMÉLTETÉS VIZUÁLIS ESZKÖZÖK SEGÍTSÉGÉVEL				
 Előzetesen rögzített videó	<p>A technikákat, gyakorlat vagy módszereket szemléltető videók előre elkészíthetők, és azokat a virtuális bemutató esemény során le lehet játszani.</p>	<p>Az előre felvett videók remek lehetőséget biztosítanak arra, hogy a gazdaság szerepeljen a virtuális eseményben anélkül, hogy a hibrid eseményekhez szükséges bonyolultabb technológiai feltételeket kellene biztosítani, ahol élő közvetítés történik a gazdaságból.</p> <p>Arra is lehetőséget ad, hogy az online esemény során több különböző gyakorlatot is bemutasson.</p> <p>Ha a költségkeret alacsony, a videók mobiltelefonnal is rögzíthetők.</p> <p>A videókat továbbá újra fel lehet használni, ha az kapcsolódik az adott bemutató témájához.</p>	<p>Videofelvétel készítése során a látványra és a hangzásra egyaránt figyeljen. Bizonyosodjon meg róla, hogy megfelelően rögzíti a hangot. Ne feledje, hogy a videoszerkesztés igen időigényes folyamat.</p>	<p>nefertiti-h2020.eu/webinar</p> <p>www.dairynz.co.nz/media/5791453/dairynz-picture-this-guide.pdf</p> <p>www.youtube.com/watch?v=QfepQjIIIRA</p> <p>www.youtube.com/watch?v=4nE6MciaRjo</p> <p>www.youtube.com/watch?v=D8JV3w4TOVw</p>
 Virtuális előadás	<p>(PowerPoint) prezentáció eredmények, eszközök, módszerek stb. bemutatásához</p>	<p>Akkor érdemes használni, ha adatokat, elemzett eredményeket vagy olyan folyamatokat szeretne megosztani, amelyek nehezen szemléltethetők egy videóban. Vagy ha az ajánlását képekkel szeretné alátámasztani.</p>	<p>Ha szeretné fenntartani a közönség figyelmét, fogja rövidre.</p> <p>Próbáljon beépíteni interaktív részeket a közönség számára, ezzel meggyőződhet arról, hogy biztosan értik, miről szól az előadása.</p>	<p>thefloorisyours.be/en/presenting-online/online-presentations-follow-their-own-set-of-rules/</p> <p>thefloorisyours.be/en/presenting-online/more-warmth-in-your-online-presentations/</p>
 Ajánlás a gazdától	<p>Gazdák mesélnek a tapasztalataikról egy adott gyakorlat, technika vagy módszer kapcsán. Miként valósul meg náluk egy-egy innováció és milyen gondolataik vannak ezzel kapcsolatban?</p>	<p>A gazdák szívesen hallgatnak beszámolókat más gazdák tapasztalatairól. Az, az esemény során gazdák által adott ajánlások is megjelennek, segít a résztvevőknek még jobban megérteni, hogy mit is jelent az adott téma a gyakorlatban.</p>	<p>Válasszon ki egy olyan gazdát, aki gördülékenyen beszél és szívesen megosztja a gondolatait másokkal. A bemutató előtt a gazdával közösen készítse elő a prezentációt.</p>	<p>vod.video.cornell.edu/media/Farmer+Presentations+from+%E2%80%9CBeyond+Direct+Marketing+Exploring+New+Ways+to+Sell%E2%80%9C/1gbkdx6te</p>
 Virtuális interjú	<p>Gazdákkal, kutatókkal, tanácsadókkal, politikai döntéshozókkal stb. készített interjú a virtuális bemutató esemény során.</p>	<p>Ha több nézőpontot is megjelenít a bemutató eseményen, azzal színesebbé teheti a beszélgetést és segítheti a téma résztvevők általi megértését.</p>	<p>Több online felület is lehetővé teszi az beszélő képernyőre történő kitűzését vagy kiemelését. Ezzel még inkább ráirányíthatja a résztvevők figyelmét az interjúalanyra.</p>	<p>www.youtube.com/watch?v=m1FRCr1-9CU&list=PLOYrtklDkcdQ54a61JmJ44g8g8zr4lHPA&index=7</p>
 Szakértői vélemény	<p>Érdemes a bemutató témájához kapcsolódó szakértőket meghívni, hogy megosszák véleményüket és szaktudásukat az adott témáról.</p>	<p>Egy olyan szakértő meghívásával, aki kiegészítő információkat tud adni és a gazdák általi ajánlás után mélyre menően le tudja vonni a tanulságokat, megkönnyítheti a résztvevők számára, hogy megértsék a tarsolyukba került tudást és saját gazdaságukkal is össze tudják kapcsolni azt.</p>	<p>Csak úgy, mint a gazdák esetében, a facilitátornak kell gondoskodnia arról, hogy a szakértő ne térjen el a bemutató tárgyától.</p>	

Alkotóelem	Leírás	Mikor érdemes alkalmazni	Megfontolandó pontok/hátulütők	Példák a helyes gyakorlatra (webes hivatkozások)
 <p>Kerekasztal-beszélgetés</p>	<p>Arra is lehetőség van, hogy kiválasztott szakértők és gyakorló szakemberek meghívásával, facilitátor által moderált virtuális kerekasztal-beszélgetés keretein belül vitassanak meg egy bizonyos témát vagy kérdéskört. A bemutató esemény résztvevői mindössze megfigyelőként vannak jelen, illetve kérdéseket tehetnek fel.</p>	<p>Ha több nézőpontot is megjelenít a bemutató eseményen, azzal színesebbé teheti a beszélgetést és segítheti a téma résztvevők általi megértését.</p>	<p>Több online felület is lehetővé teszi az beszélő képernyőre történő kitűzését vagy kiemelését. Ezzel még inkább ráirányíthatja a résztvevők figyelmét a kerekasztal beszélőire! Biztosítsa, hogy minden beszélőnek legyen lehetősége megszólalni. Az ilyen jellegű beszélgetéseket előre alaposan elő kell készíteni. Gondosan válassza ki a kerekasztal-beszélgetés résztvevőit.</p>	
 <p>Körtúra a virtuális valóságban</p>	<p>Hozzon létre szimulált környezetet, például egy valós gazdaság vagy egy lehetséges jövőbeli gazdaság képében.</p>	<p>Különösen hasznos akkor, ha egy gazdaságban tett körséta élményét szeretné átadni, csúcstechnológiás innovációkat vagy gazdálkodással kapcsolatos szimulációs játékokat szeretne bemutatni.</p>	<p>Ez széles körű technikai készségeket és ismerteket kíván. Költséges.</p>	<p>plaid-h2020.hutton.ac.uk/farm-app-trainingkit.farmdemo.eu/wpcontent/uploads/2020/07/Guidelines-for-using-the-virtual-farm-in-Android.pdf youtu.be/kjJe4_UE9zY?t=3452</p>
 <p>Közösségi oldal kezelésének átvétele</p>	<p>Egy már meglévő közösségi fiókban gazdák, tanácsadók, kutatók stb. vehetik át a tartalomgyártási feladatokat, hogy bemutathassák saját gyakorlataikat.</p>	<p>Ez különösen jól működik abban az esetben, ha egy olyan fiók kezelését veszik át, amelynek igen nagy a követőtábor a célközönségből.</p>	<p>A közösségi oldal kiválasztásakor vegye figyelembe a következőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Célközönség és annak közösségimédia-használati szokásai • Meglévő jelenlét/követőtábor a közösségi médiában • A fiók használatához állítson fel szabályokat 	<p>www.instagram.com/tv/CA_FoOch2eh www.instagram.com/tv/CA-q-gdn0Se www.instagram.com/tv/CA-JK1anb3x www.youtube.com/watch?v=CBkRe31VWwk www.youtube.com/watch?v=6RoDkvcWUy5g</p>
HIBRID BEMUTATÓ LEHETŐSÉG AJÁNLÁSOKHOZ ÉS SZEMLÉLTETÉSHEZ				
 <p>Élő kapcsolat a tereppel, lehetőséggel az élő interakcióra</p>	<p>A résztvevők egy online felülethez csatlakoznak, ott pedig egy élő közvetítésbe kapcsolódnak be, ahol lehetőség van az élő interakcióra.</p>	<p>Abban az esetben érdekes és hasznos, ha a bemutatni kívánt dolog aktualitása egybe esik a bemutató időpontjával.</p>	<p>Ez magasabb szintű technikai készségeket igényel a következők biztosításához: stabil kapcsolat, az élő közvetítés megfelelő minősége, a résztvevőkkel való interakció lehetősége, valamint a helyszínen jelen lévő, felkészült gazda és facilitátor. Az időzítést jól elő kell készíteni és a teljes bemutatót érdemes előre elpróbálni.</p>	<p>www.youtube.com/watch?v=YcHUmkWh-L2Q&list=PLoM2EpmMX11cVgoHOKisYiV-9I5KKqTnlq</p>
 <p>A gazdaság bejárása élő kapcsolat segítségével</p>	<p>A résztvevők egy online felülethez csatlakoznak, ott pedig egy élő közvetítésbe kapcsolódnak be, amely során egy gazdaságban tesznek egy túrát.</p>	<p>Ez különösen praktikus abban az esetben, ha a gazdaság teljes egészét szeretné bemutatni, nem pedig csak egy konkrét részt.</p>	<p>Ez magasabb szintű technikai készségeket igényel a következők biztosításához: stabil kapcsolat, az élő közvetítés megfelelő minősége, a résztvevőkkel való interakció lehetősége, valamint a helyszínen jelen lévő, magabiztos gazda és facilitátor. Az időzítést jól elő kell készíteni és a teljes bemutatót érdemes előre elpróbálni.</p>	
 <p>Élő interjú</p>	<p>Stúdióban készült élő interjú egy gazdával, tanácsadóval, kutatóval stb.</p>	<p>A virtuális interjúhoz képest a technikai komplikációk lehetősége korlátozott. Az interjút készítő személy és az interjúalany között lehetőség van fizikai interakcióra.</p>	<p>Előkészületekre van szükség az interjúalannyal. Előre beszéljék meg, a várható kérdéseket, valamint az interjúalany lehetséges válaszait.</p>	

Alkotóelem	Leírás	Mikor érdemes alkalmazni	Megfontolandó pontok/hátulütők	Példák a helyes gyakorlatra (webes hivatkozások)
VEZETETT BESZÉLGETÉS				
 <p>Chaten keresztül folytatott interakció</p>	A résztvevők közti interakció/ beszélgetés elősegítése, valamint a kérdések összegyűjtése érdekében használja a digitális felület chat funkcióját.	Jól alkalmazható a résztvevők interakciójának és a figyelmének fenntartására nagyobb csoportok esetében, amikor a szóbeli interakció zavarná a bemutató esemény menetét.	Nagy csoportok esetén érdemes moderálni a chat funkciót, így a tárgyhoz tartozó beszélgetéseket és kérdéseket be lehet vonni a programterv szerinti beszélgetés menetébe.	
 <p>A résztvevők kérdéseinek megválaszolása a virtuális térben</p>	Egyes virtuális felületek rendelkeznek „kérdések és válaszok” funkcióval, a kérdések és válaszok blokkot azonban moderátor is levezényelheti a chat vagy a kézfeltartás funkció segítségével.	Ez lehetőséget ad a résztvevőknek arra, hogy kommunikáljanak az előadókkal további kérdéseket tegyenek fel az elhangzottak elmélyítése céljából.	A moderátor választja ki, hogy a közönség tagjai közül ki kérdezhet, és figyeli az eltelt időt.	
 <p>Visszajelzést célzó szavazás</p>	Szavazás a bemutatóval kapcsolatos visszajelzések, vélemények és kérdések összegyűjtése céljából.	Egyszerű módja annak, hogy gyorsan összegyűjtse a visszajelzéseket és kérdéseket, és megőrizze azokat.	Ne feledje, előfordulhat, hogy egyes résztvevők nem tudják, hogyan kell használni a szavazó funkciót: kezdés előtt szánjon időt arra, hogy elmagyarázza annak működését.	www.mentimeter.com www.sli.do kahoot.com/business/presentations
 <p>Vezetett virtuális eszmecsere</p>	A specifikus témák vagy kérdések köré épülő, vezetett beszélgetésekhez használjon (strukturált) digitális táblákat.	Különösen hasznos az elmélyültebb megbeszélésekhez és az információcsere elősegítéséhez.	Ellenőrizze, hogy nagyobb résztvevői létszám esetén szükséges-e licenc, tekintse át a beállításokat és győződjön meg róla, hogy a résztvevők, egyszerűen hozzáférhetnek-e az eszközöz.	pinup.com klaxoon.com/our-products/klaxoon/brainstorm mural.co miro.com jamboard.google.com coast.noaa.gov/data/digitalcoast/pdf/facilitating-virtual-meetings.pdf www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf
 <p>Virtuális vitafórum</p>	A témakör vagy a résztvevők kérdéseinek további kifejtése érdekében hívjon meg szakértőket/ szakembereket.	Különösen akkor hasznos, ha a bemutató célja a tájékoztatás vagy képzés.	A résztvevőkkel történő interakció más facilitációs módszerekhez képest korlátozott.	
 <p>Az eseményt megelőzően leadott kérdések</p>	Az eseményt megelőzően küldjön felmérést vagy e-mailt a résztvevőknek, amely lehetőséget ad számukra kérdések beküldésére, és az így kapott kérdéseket megvitatják a bemutató során.	Ha a résztvevők az eseményt megelőzően leadják a kérdéseiket, azzal Önnek lehetősége van arra, hogy az eseményt a résztvevők igényeihez igazítsa és előre elkészítse a válaszokat.	Előfordulhat, hogy a gazdáknak nincs idejük előre kitölteni a felmérést, illetve még nem gondoltak a kérdéseken, ne támaszkodjon tehát az előre beküldött kérdésekre, készítsen alternatív tervet is.	

Alkotóelem	Leírás	Mikor érdemes alkalmazni	Megfontolandó pontok/hátulütők	Példák a helyes gyakorlatra (webes hivatkozások)
HIBRID BEMUTATÓ LEHETŐSÉGEK VEZETETT BESZÉLGETÉSEKHEZ				
 <p>Stúdióban tartott élő interakció</p>	Hívjon meg szakértőket/szakembereket élő beszélgetésre a stúdióba. A résztvevők online követik a workshopot.	Érdekes látni a szakértők közötti nem verbális interakciót, amelyre a virtuális kerekasztal-beszélgetések során nincs lehetőség.	Korlátozott az interakció a közönséggel: biztosítson külön időkeretet a résztvevők által feltett kérdésekhez.	
 <p>Beszélgetés előre előkészített kérdések mentén</p>	Hívjon meg szakértőket/szakembereket egy olyan beszélgetésre, amely előre előkészített kérdések mentén zajlik. A résztvevők online követik a workshopot.	Érdekes látni a szakértők közötti nem verbális kommunikációt, amelyre a virtuális kerekasztal-beszélgetések során nincs lehetőség.	Korlátozott az interakció a közönséggel: biztosítson külön időkeretet a résztvevők által feltett kérdésekhez.	
ÖSSZEZGÉS ÉS UTÁNKÖVETÉS				
 <p>Visszajelzést célzó szavazás</p>	A bemutató végén szavazás segítségével kérhet visszajelzést, vagy visszatérhet az esemény elején elhangzott várakozásokra.	Akkor érdemes alkalmazni, ha azonnali visszajelzést szeretne kapni a bemutató eseményről. Ha időt szán a bemutató eseményen a visszajelzésekre, akkor jelentősen magasabb lesz a válaszadási arány az utólag kiküldött visszajelzési űrlapokhoz képest.	Ne feledje, előfordulhat, hogy egyes résztvevők nem tudják, hogyan kell használni a szavazó funkciót: kezdés előtt szánjon időt arra, hogy elmagyarázza annak működését.	
 <p>Utánkövető e-mail</p>	Küldjön utánkövető e-mailt a résztvevőknek, amelyben megköszöni a részvételt, újra összefoglalja a legfontosabb üzeneteket, megválaszolja a válasz nélkül maradt kérdéseket stb.	Ez különösen akkor fontos, ha elköteleződést vár a résztvevőktől vagy ha szeretné megválaszolni a válasz nélkül maradt kérdéseket.	Az utánkövetés fölött könnyű elsiklani. A bemutató előtt írjon egy emlékeztetőt a naptárába.	
 <p>A felvételen rögzített virtuális bemutatóra vezető hivatkozás</p>	Töltsön fel videofelvételt a virtuális bemutató eseményről egy online felületre (pl. YouTube) és küldje el a hivatkozást a résztvevők és az érdeklődők számára.	Ha a felvételt nyilvános felületre tölti fel, szélesebb közönséget tud elérni, így nagyobb lehet a virtuális bemutató esemény hatása.	Figyeljen oda az adatvédelemre és a tájékoztatáson alapuló beleegyezésre, főként amikor nyilvános felületre tölt fel felvételeket. Az olyan felületek, mint például a YouTube lehetővé teszik az ún. „nem nyilvános” videók feltöltését, amelyek csak a hozzá tartozó link birtokában tekinthetők meg.	www.youtube.com/c/farmdemo

A NEFERTITI HÁLÓZATBAN HASZNÁLT ALKOTÓELEM-KOMBINÁCIÓK ÁTTEKINTÉSE

A NEFERTITI hálózatban a virtuális bemutatók szervezői a fent bemutatott alkotóelemekből különféle kombinációkat hoztak létre. Az alábbiakat kínáljuk:

Virtuális bemutató események

Előzetesen rögzített videó   Webinárium   Chaten keresztül folytatott interakció

Virtuális előadás   Ajánlás a gazdáktól   A résztvevők kérdéseinek megválaszolása a virtuális térben

Előzetesen rögzített videó   Eredmények bemutatása   Vezetett virtuális eszmecsere   Szakértői vélemény   Vezetett virtuális eszmecsere

Virtuális előadás   Adatokról szóló résztvevői visszajelzések   Vezetett virtuális eszmecsere

Gazdák által tartott prezentáció   Vezetett virtuális beszélgetés   Visszajelzést célzó szavazás

Virtuális előadás   Kérdések és válaszok blokk chaten keresztül   Tanácsadó által vezetett virtuális ötletbörze

Virtuális előadás   Virtuális interjú   Vezetett virtuális beszélgetés

Esemény előtti felmérés   Virtuális előadás   Chaten keresztül feltett kérdések   Virtuális beszélgetés

Az eseményt megelőzően leadott kérdések   Virtuális előadás   Körtúra a virtuális valóságban   Chaten keresztül feltett kérdések   Virtuális beszélgetés az előadók között

Meghívott vendégek által tartott prezentáció   Chaten keresztül feltett kérdések   Virtuális vitafórum

**Élő és virtuális elemeket egyaránt tartalmazó,
hibrid formátumú bemutató események**

		
Előzetesen rögzített videó	Stúdióban tartott élő interakció	Vezetett virtuális eszmecsere

			
Virtuális előadás	Élő kapcsolat a tereppel, lehetőség az élő interakcióra	Szakértői tapasztalatok	A résztvevők kérdéseinek megválaszolása a virtuális térben

			
Előzetesen rögzített videó	Élő interjú	A résztvevők kérdéseinek megválaszolása a virtuális térben	Visszajelzést célzó szavazás

		
A gazdaság bejárása élő kapcsolat segítségével	Szakértői tapasztalatok	Vezetett virtuális eszmecsere

		
A gazdaság bejárása élő kapcsolat segítségével	Szakértői tapasztalatok	Beszélgetés előre előkészített kérdések mentén

NEFERTITI PARTNEREK

Ezt a projektet az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programjából finanszírozták, a 772705 számú támogatási szerződés alapján.

TOVÁBBI ESZKÖZÖK

trainingkit.farmdemo.eu